

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS PANEVĖŽIO IR UTENOS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Respublikos g. 62, LT-35158 Panevėžys, mob. +370 609 54 669, +370 658 42 941, el. p. panevezys@vaistaiga.lt

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

2025-07-31 d. Nr. TR3-14-(5.3.E)

Kopija
Pasvalio rajono savivaldybės merui
Gintautui Gegužinskui

TEIKIMAS

**DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2025 M. BALANDŽIO 30 D. PRIIMTO
SPRENDIMO NR. T1-125 „DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „PASVALIO KNYGOS“ 2024
METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO BEI VEIKLOS ATASKAITOS PATVIRTINIMO, PELNO
(NUOSTOLIŲ) PASKIRSTYMO“**

Pasvalio rajono savivaldybės taryba 2025 m. balandžio 30 d. priėmė sprendimą Nr. T1-125 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinio bei veiklos ataskaitos patvirtinimo, pelno (nuostolių) paskirstymo“ (toliau ir sprendimas). Minėtu sprendimu patvirtinti uždarnosios akcinės bendrovės (toliau ir UAB) „Pasvalio knygos“ 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinys ir veiklos ataskaita bei paskirstytas 2024 metų pelnas (nuostoliai).

Sprendimas prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme įtvirtintoms nuostatomis.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau ir VSTVNDJĮ) 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldybių, kaip savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvių, turtines ir neturtines teises ir pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka įgyvendina savivaldybių vykdomosios institucijos, t. y. meras. Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo (toliau ir VSĮ) 27 straipsnyje įtvirtinti mero įgaliojimai, minėto straipsnio 2 dalies 9 punkte numatyta, kad meras koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbą, įgyvendina juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises bei pareigas ir atlieka kitas pagal įstatymus ir savivaldybės tarybos sprendimus priskirtas savivaldybės juridinių

asmenų valdymo funkcijas. Paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija - savivaldybės biudžetinių įstaigų metinių ataskaitų rinkinių tvirtinimas (VSĮ 15 straipsnio 3 dalies 1 punktą). Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 12 punkte nurodyta, kad visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija yra priimti sprendimą dėl pelno (nuostolių) paskirstymo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4 punkte nustatyta, kad savivaldybės vykdomoji institucija privalo pasinaudoti savivaldybės įmonės savininkui ir akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcininkui suteikiamomis teisėmis taip, kad būtų veiksmingai atstovaujama savivaldybei savivaldybės valdomose įmonėse. Minėto nutarimo 14 punktas numato, jog įgyvendinant savivaldybės, kaip akcininkės, neturtines teises savivaldybės valdomos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, teisiniams veiksams atlikti įgaliotiniui duodamas įgaliojimas, kurį pasirašo savivaldybės meras.

Nei aukščiau minimuose, nei kituose teisės aktuose nėra nustatyta savivaldybės tarybos teisė skirstyti UAB „Pasvalio knygos“ metinį pelną (nuostolius). Tiek VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 9 punkte, tiek ir kitose teisės aktuose aiškiai įtvirtinti mero įgaliojimai uždaryjū akcinių bendrovių atžvilgiu, visas savivaldybės, kaip savivaldybės įmonių savininkės, turtines ir neturtines teises įgyvendina savivaldybės meras. Šiuo atveju nepagrįstai suvaržomos VSĮ numatytos savivaldybių vykdomosios institucijos teisės, būtent mero potvarkiu turi būti skirstomas UAB „Pasvalio knygos“ pelnas (nuostoliai), ne Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas *inter alia* reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytu aukštesnės galios teisės aktuose. Konstitucinis Teismas taip pat yra atkreipęs dėmesį, kad poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis (2014 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Toks reglamentavimas taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgdamas(-a) į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis(-i) Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2025 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-125 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinio bei veiklos ataskaitos patvirtinimo, pelno (nuostolių) paskirstymo“, panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Pasvalio rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės tarybos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Panevėžio ir Utenos apskrityse

Egidijus Lapinskas

Dovilė Kubilienė, tel. Nr. +370 602 85 539, el. p. dovile.kubiliene@vaistaiga.lt